Ceza Bölümü 2000/87 E. , 2000/87 K.

- ASKER KIŞI SANIK HAKKINDA, ASKERI SUÇ OLMAYAN, ASKER KIŞIYE KARŞI VEYA ASKERI MAHALDE YAHUT ASKERLIK HIZMET VE GÖREVLERI ILE ILGILI OLARAK IŞLENDIĞI DE ILERI SÜRÜLMEYEN "IRZA GEÇME, KIZLIK BOZMA,KAÇIRMA VE ALIKOYMA" SUÇLARI
  - ASKERİ CEZA KANUNU (1632) Madde 152

"İçtihat Metni"

Davacı : K.H.

Yakınan : G.K.

Mağdure : S.F.

Sanık : M.Y.

O L A Y : Hayrabolu 95. Zh. Tug. 2. Mknz. P. Tb. Komutanlığı emrinde görevli sanık P. Er M.Y.'ın, izinde bulunduğu 1999 yılı Eylül ayı içinde, önceden tanıyıp arkadaşlık yaptığı mağdure S.F.'u, kaçırıp evine götürdüğü, burada ırzına geçip kızlığını bozduğu, böylece 15 yaşından küçük mağdurenin ırzına geçip kızlığını bozmak ve kaçırıp alıkoymak suçlarını işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 414/1, 80, 418/2, 430/2. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle Kadıköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 7.6.2000 gün ve E:2000/3854, K:2000/206 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

KADIKÖY 1. AĞIR CEZA MAHKEMESİ: 18.7.2000 gün ve E:2000/182, K:2000/168 sayıyla; asker kişi sanığın, yüklenen askeri suç nedeniyle askeri yargı yerinde yargılanması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, 1. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

1. ORDU KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 1.11.2000 gün ve E:2000/829, K:2000/540 sayıyla; 26.5.2000 tarihinde yürürlüğe giren 26.3.2000 gün ve 24001 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4551 sayılı Yasa'nın 38. maddesi ile 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 152. maddesi yürürlükten kaldırıldığından, sanığa yüklenen suçun, askeri suç olma niteliği ortadan kalkmış olup, asker kişiye karşı, askeri mahalde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işlendiğinin de ileri sürülmediği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, 1. Ordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ali HÜNER'in Başkanlığında, Üyeler; Cengiz ERDOĞAN, Refik DİZDAROĞLU, Keskin KAYLAN, Mehmet KAPUSUZ, Ahmet ALKIŞ, A. Fahir KAYACAN' ın katılımlarıyla yapılan 18.12.2000 günlü toplantısında, Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN' in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mustafa EKİNCİ ile Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Ercan UZUNGER' in, davanın çözümünün adli yargının görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

USULE İLİŞKİN İNCELEME :

Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmemiştir. Adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur. Esasa ilişkin inceleme yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

ESASA İLİŞKİN İNCELEME:

353 Sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda, kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalâa edilmektedir.

Olumsuz görev uyuşmazlığına konu kamu davasında görevsizlik kararı veren adli yargı yerince, sanığın yüklenen suçu işlediği ileri sürülen günde asker kişi olması ve yüklenen suçun da "askeri suç" olduğu gerekçesine yer verilmiş ise de, 26.5.2000 tarihinde yürürlüğe giren 26.3.2000 gün ve 24001 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 4551 sayılı Yasa'nın 38. maddesi ile 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun, 152. maddesi yürürlükten kaldırılmış olduğundan sanığa yüklenen "ırza geçme" suçunun "askeri suç" niteliği ortadan kalkmıştır.

Asker kişi sanığa yüklenen "kaçırıp-alıkoymak" suçundan açılan kamu davasında ise; Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 27.5.1991 gün ve 20877 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 11.3.1991 gün ve 1 - 1 sayılı İlke Kararında; 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 152. maddesi ile Türk Ceza Kanunu'nun 8. babına yapılan göndermenin 8. babın 1. faslında yer alan ırz ve iffete tecavüz fiillerinin cezalandırılmasına ilişkin hükümleri kapsadığı; 8. babın 2. faslında yer alan Türk Ceza Kanunu'nun 430. maddesinde düzenlenen "kaçırma ve alıkoyma" eylemlerinin bu kapsamda bulunmadığı, bu nedenle askeri suç sayılmayacağı gerekçesiyle asker kişilerin bu suça ilişkin davalarının çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu kararlaştırılmış olup kaldı ki, yukarıda açıklandığı üzere Askeri Ceza Kanunu'nun 152. maddesi de tümüyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, sanığa yüklenen "kaçırıp-alıkoymak, ırza geçmek, kızlık bozmak" suçları askeri suç olmadığından, asker kişiye karşı veya askeri mahalde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işlendiği de ileri sürülmediğinden, açılan kamu

davasının adli yargı yerinde çözümlenmesi ve Kadıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın niteliğine göre, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Kadıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 18.7.2000 günlü, E:2000/182, K:2000/168 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 18.12.2000 günü kesin olarak oybirliği ile karar verildi.